

बुक पोस्ट प्रकाशित सामग्री

गुरुकुल पत्रिका / वैदिक पाँथ / आर्यभट्ट / प्राकृतिक एवं भौतिकीय शोध विज्ञान पत्रिका /
वार्षिक विवरण

80

रजि० संख्या एल० 9277

सेवा में,

समापन टीका सुन्दर राव व डिप्टि. राव

पेज - 1 - 55 तक लव-चैर रक = 16 X 13.5 X 2 cm.

उक्त श्री गणेशाय नमः सुन्दरेयम्पदास्तो वितीत्व ०००

इति श्री सुन्दर कावः

व्यवसाय प्रबन्धक/पुस्तकालयाध्यक्ष

गुरुकुल कांगड़ी विश्वविद्यालय

हरिद्वार - 249404

جنگ و تخیل سنگه

نفايش مانو محمد الدين و محمد الدين
تا جريان

ਸੇਵਾ ਰਬਾਸ ਸਿੰਘ

ਮਹਾਮਾਨੁਸਾਹਰਾਨ

ਮਹਾਮਰਦੀਨ ਕੇ ਛਪਾ

ਮੁਦਰਾ ਮੁਕਾਮਲਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਦੇਹਰਾ॥ ਦੇਵੀਮਾਤ੍ਰਗੁਣਮਈਸਿਮਰਉ
ਮਨਾਰਿਤਲਾਇ॥ ਵਿਦਿਆਦਾਤੀਈਸੁਰੀ
ਮਿਖਰਕਰਹੋਸਹਾਇ॥੧॥ ਸੁਭਨਛਤ੍ਰਸੁ
ਭਲਗਨਮੇਆਛਾਭੁਮੋਵਿਆਹਿ॥ ਦੁਹਿਓ
ਰਲਲੀਰਹੀਹਰਖਬਾਢਿਓਉਤਸਾਹਾ
੨॥ ਰਉਪਈ॥ ਜੇਵਣਲਾਗੀਜੀਵਪ੍ਰ
ਸਾਦਾਜੈਸੀਜਗਕੀਹੈਮਰਜਾਦਾ॥ ਭਰਜੇ
ਬਨਇਕਮਸਤੁਕਾਮਨੀ॥ ਸੋਆਈਜਨੇਤ
ਸਾਮਨੀ॥ ਬਾਂਧੀਜੇਵਸਨੇਪਕਵਾਨਾਦੇਖ
ਤਲੋਕਭੁਏਹੈਰਾਨਕੋਈਨਪਵੈਰੋਜ

ਰਕੀ॥ ਪਾਈ ਹੈ ਸੁਰੀਦ ਉਨ ਗੁਰ ਕੀ॥ ਤਿਸ
 ਮੇਚ ਝਏ ਕਾ ਸਿਖਾਣਾ॥ ਤਿਨੈ ਕਹਿ ਚਿਏ ਹ
 ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸੁਖ ਹੁਆ
 ਲਾਈ॥ ਮਈਆ ਗੁਣੀ ਜੇਵ ਛੁਡਾਈ॥ ਛੁ
 ਟਾਲ ਨਾਮ ਨ ਸੁਬਾਲੇ॥ ਛੁਟੇ ਜਾਂਵੀ ਸਦਮ
 ਤਵਾਲੇ॥ ਛੁਟਾ ਭੁਟ ਪਰੇ ਹਤ ਪਾਧਾ॥ ਜੇਤ੍ਰ
 ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਵਾ॥ ਛੁਟਾ ਨਾਈ ਰੂਮਿ
 ਰਾਸੀ॥ ਛੁਟਾ ਝੀਵਰ ਨ ਲੋਵਾਸੀ॥ ਛੁਟੇ ਸ
 ਭੇਲ ਗੀ ਜੋਗੀ॥ ਸਾਧ ਅਤੀ ਤਗਰ ਹਸ
 ਤੀ ਭੋਗੀ॥ ਛੁਟੇ ਸਾਗੀ ਲਾਵਨ ਸਾਂਗਾ॥ ਕ
 ਰਦੇ ਨ ਕਲਾ ਮਾਰ ਛੁਲਾਗਾ॥ ਛੁਟੇ ਭੈਰਵ
 ਗਤੀ ਏ ਸਾਰੇ॥ ਨਾਲ ਕਚਿਨੀ ਰਾਗਾਉ ਚਾ

४
 ॥ ਛੁਟੇ ਚੁੱਧੇ ਚਰਖ ਮਤਾ ਬਾ ਛੁਟਾ ਅਤੁ
 ਸਬਾ ਜੀਵਾ ਅਸ ਬਾਬਾ ਛੁਟੇ ਤੁਰੀਆ ਛੁ
 ਲਨ ਗਾਰੇ ਛੁਟੇ ਖਜ ਮਤ ਗਾਰੇ ਵਿਦਾਰੇ
 ਸੁਇਨਾਰੁ ਪਾਪ ਪਟ ਬਿਰਾ ਛੁਟਾ ਸਕੁਜ
 ਨੇਤ ਅਨੁਬਰਾ ਹੀਰਾ ਪਨਿ ਮੋਤੀ ਵਾਲਾ
 ਲਾਚ ਲੁੱਕੀ ਖੇਸ ਦੁਸਾਲਾ ਛੁਟੇ ਖਰਰ
 ਬਹਲ ਤੁਰੀਆ ਛੁਟੇ ਉਠਨ ਗਾਰੇ ਸੀਰਾ
 ਲੁਚੀ ਪੂਰੀ ਤੇ ਪਕਵਾਨ ਹਲਵਾ ਮਝਿਤੇ
 ਮਿਸਟਾਨ ਛੁਟੀ ਬੂਟੀ ਸਕਰ ਪਾਰੇ ਛੁਟੇ
 ਗਰੀਬ ਦਾ ਮਛੁਹਾਰੇ ਛੁਟਾ ਮਹਾ ਪ੍ਰਸਾਦੇ
 ਮਸਾਲਾ ਚਾਵਲ ਛੁਲਕਾ ਲਜਤ ਵਾਲਾ
 ॥ ਪਿਉ ਖੰਡ ਗੁੜ ਸਕਰ ਸਾਰੀ ਛੁਟੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰੇਖਤਾ ॥ ਨਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੁਨ ਕੀਖ ਬਰਅ
ਨਹਰ ਜੁ ਬਾਜਾ ਬਾਜਤਾ ॥ ਟੰਗ ਟੰਗ ਮੰਡਲ ਗਾ-
ਜਤਾ ਬਾਹਰ ਸੁਨਾ ਤੇ ਕਿਆ ਹੂਆ ॥ ਮੀਮਟ ਝੋਖੇ
ਰਾਉਟੀ ਬੈਠਾਰਹਾ ਭੁਲ ਜਾਰੇ ॥ ਡਿਕੁਟੀ ਮਹਲ
ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਬਾਹਰ ਰਹਾ ਤੇ ਕਿਆ ਹੂਆ ॥ ਕਾਜੀ ਨਿਸ
ਹਤ ਖੋਲ ਕੇ ਕਰਤਾ ਨਸੀਹਤ ਆਰਕੇ ॥ ਆਪਨੇ ਆ
ਮਲ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਾਜੀ ਹੂਆ ਤੇ ਕਿਆ ਹੂਆ ॥
ਪੋਥੀ ਪੁਰਾਨ ਖੋਲ ਕੇ ਕਰਤਾ ਫਿਰਾ ਘਰ ਘਰ
ਤਕਾ ॥ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਪੀਠਿਤ
ਹੂਆ ਤੇ ਕਿਆ ਹੂਆ ॥ ਜੇ ਜਸ ਨ ਜਾਨੈ
ਇਸਕ ਕਾ ਮਗਾ ਰੂਹ ਸੁਰਤ ਪਰ ਹੂਆ ॥

ਅਦਮੇ ਬਿਰਹੁ ਉਪਜੀ ਨਹੀਂ ॥ ਉੰਦ੍ਰ ਹੂਆ ਤੋ ਕਿ
 ਆਹੂਆ ॥ ਬੂਟੀ ਅਨਾਹਤ ਰਭਰ ਕੀ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ
 ਦੁੰਦੁਤ ਰਿਹਾ ॥ ਨਿਸਹਾ ਬਸੇ ਦੇ ਪਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ
 ਰਿਆਸੁ ਨੀਤੇ ਕਿਆ ਹੂਆ ॥ ਸਤੁ ਰੰਜ ਚੋ ਪੜ੍ਹ
 ਗੀ ਜਫਾ ਅਰਨਰਦ ਭੀ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ਕੀ - ਬਾਜੀ ਨ
 ਖੇਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਜੁਆਰੀ ਹੂਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ -
 ਨਾਨਕ ਬਗੋਇਦ ਬੇਨਤੀ ਸੰਗਤ ਜੁੰਨੇ ਜ
 ਭਕਾਨ ਦੇ ॥ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਮਹਾਮਾਨ ਹੀ
 ਬਕਬਕ ਮੁਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ॥ ੧ ॥

ਰੋਖਤਾ ਵਲੀ ਰਾਮ ਕਾ ਦੂਜਾ ਸੁਰੁ -
 ਜਬਲਗ ਨਜਰ ਪੜਤਾ ਨਹੀਂ ਤਬਲਗ ਮੁੜ
 ਸਰਤਾ ਨਹੀਂ - ਡਰਤਾ ਅਰਜ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ - ਇਤੀ
 ਕੁਵਤ ਪਰਤਾ ਨਹੀਂ - ਫਰਿਆਦ ਸੁਨ ਦਿਲ ਲਾ

੪

ਇਕਰ 1 ਰੋਕ ਕਰ ਬੈਰਾਗੇ ਮੈਂ ਸੇਫੁ ਹਾਰ ਬਾ
 ਰਾਮੇ-ਸਾਹਿਬ ਨੂਰੀ ਨੇ ਫਗਮੇ-ਦਿਨ ਗਿਨ ਜ
 ਭੁਗਾ ਅਗਮੇ-ਹਰਾ ਮਹੂੰ ਬਹੁਰਾ ਇਕਰ 1 ਹਮ
 ਤੇ ਦਿਵਲੇ ਰਸਕੇ-ਨਿਸਾ ਦਿਨ ਸਜਨ ਕੋ ਪਰਸ
 ਤੇ-ਮਰਨਾ ਬਨ ਅਬਤ ਰਸਕੇ-ਪਲ ਪਲ ਬਿਯੋ
 ਗੀਸਰ ਸਤੇ-ਆਂਸੂ ਬਹੇਂ ਝੜ ਲਾਇਕਰ 1-ਐਸ
 ਬਿਛੋੜ ਯਾਰ ਕਾ-ਬੈਥ ਲਗਾਤ ਨ ਸਾਰ ਕਾ-ਪ
 ਇਲਖ ਕਾ ਪੁਕਾਰਤਾ-ਕਿਉਂ ਰੇ ਬਿਰਹੁ ਭੂੰ ਮਾਰਤਾ-
 ਭੁਭੁ ਗਇਆ ਨੇ ਛਾਇਕਰ-ਆਠੇ ਪਹਰ ਚੋ ਸਨ
 ਪਾਣੀ-ਪੀਯ ਬਿਨ ਉਦਾਸੀ ਗਲ ਪਾਣੀ-ਕਾਮ
 ਲਜੇ ਗੀਕੀ ਜਿਸ ਜੜੀ-ਤਨ ਪੁਰਜੇ ਕਰ ਰੋਵਾਂ
 ਖੜੀ-ਬਹੁਰਾ ਦੀ ਵਨ ਮੇ ਭੁਇਆ-1 ਮੁਬਕ ਉ
 ਤਲ ਬਨ ਹੀਤਾਂ ਮਕੀ-ਗਿਨਤੀ ਕਰੂੰ ਤੇ ਤੇ ਨਾ ਮਕੀ

ਪਾਤੀਉਡੀਕਸਿਆਮਕੀ-ਕਬਲਗਮਿਲੇਗੇਗ ५
 ਮਜੀ-ਐਸੀਪਵਾਵਨ ਮੇਗਈਅੰ १ ਗਮਨੀਦ
 ਕਮੁੜਕੋਨਹੀਂ-ਬਿਆਭੁਲਕੁਏ ਸਾਹਿਬਕਹੀਂ
 ਮੇਰਾਤੁਦਰਦਜਾਨਹੀਂ-ਰਬਾਅਰਜਸੁ
 ਨਤਾਨਹੀਂ-ਮਨਮੇਂਬਜਾਈਊਂਦਇਆ-१ ਐਸਾ
 ਸਾਪਿਆਰਯਾਰਹੈ-ਜਿਸਪਰ ਮੇਰਾ ਅਖਤਾ
 ਰਹੈ-ਮਿਲਿਆਮੁੜੇਗੁਲਜਾਰਹੈ-ਦਰਸਨ
 ਸਦਾਬਲਿਹਾਰਹੈ-ਸਾਹਿਬਪਿਆਰੇ ਕਰ
 ਮਾਇਆ १ ਸੁਨਬੇਸਜਨ ਤੈਕਿਆਕੀਆ
 - ਮੇਰਾਜੀਉਵਸਕਰਤੈਲੀਆ-ਫਿਰਤੈਮੁ
 ਝੋਨਹੀਂਦੀਆ-ਪਲਪਲਪੁਕਾਰਾਂਹੇਪੀਯਾ-
 ਮਹਰਮਤੁੰਮੇਰੇਹਲਕ १ ਮੁੜਕੋਦਰਸ
 ਕੀਜਾਹੈ-ਮਿਲਿਆਬਿਨੁਦਿਖਨਹੈ-

੬ ਜਾਹਿਬਤੁੰ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੈ- ਨਿਜਦਿਨ ਉਡੀਕਾਂ ਕਾ
 ਹਿ ਹੈ- ਖਤਪਤ ਸਨੇਹ ਲਾਲਕਾ ॥ ਪਤੀ ਸਿਖਾਂ
 ਨਹੀਂ ਕਿਆ ਕਰਾਂ- ਐਸੇ ਵਿਛੋੜੇ ਸੇ ॥ ਰਾਂ- ਤੁਝ ਬਿ
 ਨ ਭਰੋਸਾ ਨ ਧਰਾਂ- ਸਾਗਰ ਵਡਾ ਕਿਉਂ ਕਰਤ ਰਾਂ-
 ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਨਾਲਕਾ- ॥ ਰਬਾ ਮੇ ਤੁਝ ਕੋ ਕਿ
 ਆ ਕਹੂੰ- ਜੀਅ ਦੀਆ ਕਿਸ ਸੇ ਲਹੂੰ- ਤੇਰਾ ਕੀ
 ਆਸਿਰ ਪਰ ਸਹੂੰ- ਸੋਨਾਰਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਬਹੂੰ-
 ਵਿਜੋਗ ਤੇਰੇ ਖਿਆਲ ਕਾ ॥ ੨ ॥

ਰੇਖਤਾ ਵਲੀਰਾ ਮਕਾਤੀ ਸਰਾਸੁਰੁ-
 ਅਬ ਆਗੇ ਜਿਹ ਸੇ ਮੁਝੇ ਸਿਰ ਪਾਵ ਲਾਗੇ ਜਰ
 ਨਾਪਰ- ਹਰਦਮ ਪਪੀਹਾ ਹੋਇ ਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਪੀ
 ਆਪੀ ਆਕਰ ਨਾਪੜਾ- ਮੁਝ ਕੋ ਇਕੋਈ ਛੋੜ
 ਕੇ ਸਾਜਨ ਗਏ ਪਰ ਦੇਸ ਕੋ- ਦਿਨ ਰੋਣ ਪੀਯ

ਕੇਵਿਯੋਗਜੇ ਯਹਮਖਲੋਹੁਭਰਨਾਪੜ ॥ ਜਬ ੭
 ਠੋਰਦੇਖੰਪੀਯਬਿਨਜਰਜਰਬੁਝਉਸਿਰਪਾ
 ਵਲਗ-ਦਯਮੋਪਾਪਨਕਿਆਕੀਆ-ਇਹ
 ਰੁਖਮੁਝੇਜਰਨਾਪਰਾ-॥ ਕਰਯਦਸੁਰਤਪੀ
 ਯਾਕੀ-ਦੋਨੈਨਭਰਕਰਆਵਤੇ-ਨਾਰੋਵੇਨੈ
 ਨੋਪੀਪੀਓ-ਆਪਨਾਕੀਆਭਰਨਾਪੜ-ਜਬ
 ਲਗਨਾਂਦੇਖੰਨੈਨਭਰਅਪਨੇਸਲੋਨੋਪੀਯ
 ਕੋ-ਜਿਉਂਮੀਨਬਿਨਪਾਨੀਮਰੈ-ਤਿਸਭਾਂਤ
 ਮੁਝੇਮਰਨਾਪਰਾ-॥ ਕਹੁਗੀਸਖੀਅਬਕਯਾ
 ਕਰੇਂਪੀਯਬਿਨਰਹਾਜਾਤਾਨਹੀਂ-ਯਹਜਹ
 ਰਖਨਾਖਾਇਕੇਯਹਜੀਉਫਿਦਾਕਰਨਾਪਰਾ ॥
 ਯਹਕੋਨਦੂਤੀਆਇਕਰਜਿਨਪੀਯਬਿਛੋ
 ਝਿਆਮੁਝਕੋ-ਹੈਪਾਪੀਆਤੂੰਜਰਬਰੈਜੈਜਾ-

੮ ਮੁੜੇ ਜਰਨਾ ਪਰਾ ॥ ਤੁਠਾਨ ਆਤਮਕਾ ਮੁੜੇ
 ਆਯਾ ਬਿਛੋੜਾ ਪੀਯਾਕੁ - ਇਸ ਆਗਕੇ ਦਰੀਆ
 ਉਮੇ ਬਿਨ ਬਲ ਮੁੜੇ ਤਰਨਾ ਪਰਾ ॥ ਇਕ ਪਾਵ ਪਰ
 ਠਾਢੀ ਰਹੇ ਆਤਮ ਨਾਗੀਰੀ ਪੇਮਕੀ - ਵੇਹਮਨ
 ਜਰਾ ਤਨ ਧਾਪਗੀ ਪਲ ਪਲ ਮੁੜੇ ਜਰਨਾ ਪਰ ॥
 ਦਯਾ ਦਈ ਮੁੜੇ ਦੋ ਪੀਖਰੇ ਨਿਤ ਉਤ ਦੇਖ ਉਪੀ
 ਆ ਆਪਨਾ - ਨਾ ਪਾਉਨ ਬਲ ਪੀਖਸੇ ਲਾਚਰ
 ਹੁਇ ਰਹਨਾ ਪਰਾ ॥ ਰਬੋ ਜਜਨ ਘਰ ਆਪਨ ॥
 ਨਗਰੀ ਤਮਾਰੀ ਸੁਖ ਝਸੇ - ਰਮਤੇ ਭਿਖਾਰੀ ਦਰ
 ਸਕੇ ਦਰਦਰ ਮੁੜੇ ਫਿਰਨਾ ਪਰਾ ॥ ਕਲ ਬਲ ਜ
 ਉਤਿਸ ਮੁਖੇ ਉਪਰ ਜੋ ਆਕਰੀ ਪੀਯ ਆਯਾ -
 ਆਉ ਪੀਯਾ ਮੇ ਬਲ ਗਈ ਤੁਝ ਬਿਨ ਮੁੜੇ ਮਰ
 ਨਾ ਪਰਾ ॥ ਕਹੁ ਰੇ ਨਿਯੰਯਤਿ ਅਬ ਕਿਆ

ਕਰੋਂ ਫਜਲਸਾਂਈ ਕੀ ਭਿਟ ਕੇ - ਯਹ ਸੀਸ ਅਪਨਾ ॥ ੩ ॥
ਕਰ ਕਬਲੈ ਪਉਂ ਪਰ ਧਰਨ ਪਰ ॥

ਕਠੀ ਵਲੀ ਰਾਮ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤ ਸੁਰੂ

ਨਗਾਰ ਮੈਂ ਤ ਕਾ ਬਾਜੇ - ਜਿਉਂ ਜਾਵਣ ਮੇ ਪਲਾ
ਗਾਜੇ - ਤੁਝੇ ਪੈ ਦੇਹ ਸੇ ਕਾਜੇ - ਤੂੰ ਖੁਸ਼ਕਰ ਨੀਂ ਦਕੇ
ਸੋਯਾ ਤੈ ਮਰਨਾ ਯਾਦ ਨ ਹੋਯਾ । ਕਿ ਦੁਨਿਆ ਫੇਰ ਕ
ਚਲਨਾ - ਤੁਝੇ ਪੈ ਅਕਸੇ ਚਲਨਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਉ
ਜਿਨ ਜਿਉਂ ਜੀਉ ਜਾਤੇਰ - ਕੀਆ ਤਿਨ ਖਾਕ ਮੇਂ
ਡੇਰ - ਨ ਕੀਆ ਫੇਰ ਕਰ ਫੇਰ - ਤੂੰ ਖੁਸ਼ਕਰ ਨੀਂ
ਦਕੇ ਸੋਯਾ - ਤੈ ਮਰਨਾ ਯਾਦ ਨ ਹੋਯਾ ? ਕਹਾਂ
ਵਹ ਮੁਲ ਕ ਕੇ ਵਾਲੀ - ਜੁ ਚਲਤੇ ਹੀਂ ਸਕੀ ਚਾਲੀ
ਗਏ ਦਰਬਾਰ ਕਰ ਖਾਲੀ - ਤੂੰ ਖੁਸ਼ਕਰ ਨੀਂ
ਦਕੇ ਸੋਯਾ - ਤੈ ਮਰਨਾ ਯਾਦ ਨ ਹੋਯਾ ॥ ਕਹਾਂ

੨੦ ਉਹਸੀਰ ਅਰਕਾਜੀ - ਜੋਰਕੁਦੇਤੁਰਕੀਆਤਾਜੀ
 ਗਇਓਹ ਖੇਲਕਰ ਬਾਜੀ - ਕਹਾਂਗਏ ਮੀਰਮਦਮ
 ਤੇ - ਕਿਸੁਰਜ ਚਾਂਦਲੋ ਜਾਤੇ - ਨਾਦੇਖੇਕਹਾਂਓਹ ਜਾਤੇ
 - ਕਿਆਖਰਗਰਬੁ ਨਹੀਂਕਰਨ - ਏਹਜੀਅਤੁ
 ਤੇਲ ਮੇਤਲਨ - ਵਲੀਕਹੇ ਫੇਰ ਨਹੀਂਵਲ
 ਟਾ - ਤੂੰਖੁਸਕਰ ਨੀਂਦਕਯੋਸੋਯਾ - ਤੈਮਰਣਾ
 ਯਾਰ ਨਹੀਂਹੋਯਾ ॥ ੩ ॥

ਕਾਫੀਦੁਸਰੀਵਲੀਰਾਮਕ੍ਰਿਤ -
 ਪਿਆਰੇਗਮਛੋੜਦੁਨੀਆ ਕਾਸਾਹਿਬਜੇਆਸਨ
 ਈਕਰ - ਸਭੀਕੁਛਛੋੜਜਾਨ ਹੈ ਸਭੀਜਿਉਂ
 ਆਜਦਾਈਕਰ १ ਰਹਾਉ - ਭਿਖਾਰਨਨਾਮ
 ਹੈਮੇਰ - ਕੋਰੰਗੀਹਰਘੜੀਫੇਰ - ਕੀਆਮੋਹ
 ਬਿਤਰੁ ਨੇਖੇਰ - ਪਿਆਰੇਆਇਮੋਹਿਮਿਲਨ -

ਨਹੀ ਕੋਈ ਵਰਦਕਾ ਦਰੁ - ਜਗੀ ਹਿਰਹੁ ਕੀ ਮਾਰੁ ॥ ੧ ॥
ਤੁਮਾਰੀ ਨਾਦ ਹਮਾਰ ਸੈਕ ਹੁਆਰੈ ॥ ਲਿਖ
ਉ ॥ ਪੀਆ ਕਉ ਪਾਤੀ - ਜਲ ਉਬਿਨ ਦੀਅਰੈ ਬਾ -
ਤੀ ਨਹੀ ਕੋਈ ਸਿਗਕ ਸਾਥੀ - ਤੁਝ ਬਿਨ ਕੋਟ
ਹਮਾਰੈ ॥ ਮੇਰ ਉਕਾਦ ਲੇ ਜਾਵਹੁ - ਜਹ ਮੇਰ
ਪੀਆ ਪਿਆਰੈ - ਵਲੀ ਕੋ ਬੇਗਮੇ ਲਾਵਹੁ
ਨਹੀ ਤੋ ਖੂਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੫ ॥

ਕਾਢੀ ਤੀਸਰੀ ਵਲੀ ਰਾਮ ਕੀ ਸੁਰੁ -
ਹਮਨ ਹੋਂ ਇਸਕ ਕੋ ਮਾਤੇ ਹਮਨ ਕੋ ਲਜਤਾ ਕਿਆ ॥
ਰੋਗ ਨਹੀ ਕੁਛ ਮਾਲ ਕੀ ਪਰਵਾਹ - ਕਿਸੇ ਕੀ ਮਿ
ਨਤਾ ਕਿਆਰੇ - ਜੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣੇ ਹੈ - ਉਸੀ
ਕੋ ਖਲਕ ਮਾਨੇ ਹੈ - ਹਮਨ ਆਸਕ ਦੀਵਾਨੇ ਹੈ - ਹ
ਮਨ ਕੋ ਇਜਤ ਕਿਆਰੀ - ਕਵਾਸ ਲਾਵ ਜੀਗਰ ਸਿ

੧੨ ਰਪਰ ਫਾਲਾ ਅੰਬੀਰੀਕਾ-ਹਮਨ ਆਨਕ ਫਕੀ
ਰੀਰਾ-ਕਬੂਲੀ ਨਿਆਮਤਾ ਕਿਆਰੇ-ਰਮਨ ਕੋਖ
ਸਕਰੋਟੀ ਬਸ-ਕਮਰ ਕੋਯਕ ਲੀਭੋਟੀ ਬਸ-ਮਿ
ਰਨ ਪਰਏਕੋਟੇਪੀ ਬਸ-ਹਮਨ ਕੋਜੀਨਤਾਕਿ
ਆਰੇ ॥ ਹਮਨ ਦਿਨ ਰੋਣ ਜਲਤੇਪੈਂ-ਸਦਾਜਿ
ਉਂਝੁਟ ਗਲਤੇਪੈਂ-ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਯਾਰ ਮਿਲਤੇ
ਪੈਂ-ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਕੁਆਰੇ-॥੬॥

ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਲੋਕੋ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਸਹੁੰ ਮੁਝੇ ਸਜਨ
ਕਾ ਮਿਲਨਾ ਕਠਨ ਹੁਆ ਹੈ-ਦਰਸ ਪੀਯਾ
ਕਾ ਮੁਝੇ ਦਿਖਾਵੇਂ-ਅਗਰ ਵਹੁ ਮੁਝੇ ਕੋ ਜਹਰ ਪਿ
ਲਾਵੇਂ-ਸਜਨ ਕੇ ਕਾਰਣ ਮਰਨ ਹੁਆ ਹੈ-ਨਭੇਕ
ਜਾਨੇ ਯਹ ਦਰਦ ਮੇਰਾ-ਬ੍ਰਿਹਮੇ ਆਨਜੁ ਮੁਝੇ ਕਉ
ਘੇਰਾ ਖੜਾ ਜਿਗਰ ਪਰ ਅਜਲ ਕਾ ਝੋਰਾ-

ਬਦਲ ਕਾਜਮਾ ਖਫਲ ਹੁਆ ਹੈ- ਅਗਰ ਬਗੀ 13
ਮਾਇਸਕ ਕੀ ਬਾਜੀ- ਚੁ ਪਕੁਜ ਨਾਜਾ ਅਰਜਮਾ
ਜੀ- ਮੁਆਨ ਹੀ ਹਉ ਮੁਆਗਾਜੀ- ਇਕ ਇਸਕ
ਨੇ ਮੁੜਕਉ ਦਫਲ ਕੀਆ ਹੈ- 9-

ਕਾਫੀ ਪੰਜਵੀ ਵਲੀ ਗਾਮਕੀ ਸੁਰੂ
ਹਮਨ ਕੇ ਮਤਾ ਮਿਏ ਬੋਕੇ ਹਮਨ ਖਫਤੀ ਦੀਵਾ
ਨੇ ਹੈ- ਖੁਸ਼ੀ ਕਾਗਹੁਰ ਛੋਡਾ ਹੈ ਕਠਨ ਮੇਆਸਮਾ
ਨੇ ਹੈ- ਰਹਉ- ਸਭਨ ਸੇਬਾਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈ- ਜਭਨ
ਜੋ ਜੁਦਾ ਰਹਿਤ ਹੈ- ਜਲਾਨੀ ਆਗਸਹਤੇ ਹੈ-
ਕਿ ਅਪਨਾ ਅਪਜਲਾਇਆ ਹੈ- ਛੋਡੀ ਲਜਤ
ਵਜੀਰੀ ਕੀ- ਪਾਈ ਲਜਤ ਫਕੀਰੀ ਕੀ- ਚੜ੍ਹੇ
ਕਿਸਤੀ ਸਾਬੂਰੀ ਕੀ- ਇਸਕ ਕੇ ਇਹ ਮਕਾਨੇ ਹੈ-
ਕਲੇਜੇ ਪਾਉਹੈ ਕਈ- ਇਹੀ ਬੇਦਲ ਖਰੀਭਰੀ- ਨਦੇਖੇ

੧੪ ਵੈਦਕੋ ਨਾਰੀ-ਸੁਨਵਉ ਰਗਠਗਓਨੇ ਕਉ ॥ ਇ
 ਸੁਕਕਰ ਅਰਜਕਰਤਾਹੂੰ-ਨਜੀਤਾਹੂੰ ਨ ਮਰਤਾ
 ਹੋ-ਪੀਆਤਰਫੋ ਮਿਲਨਤਾਈ-ਸੰਦੇਸਾ ਜਾਇਕ
 ਹੁ ਪੰਥੀ-ਹਮਰੇ ਯਾਰ ਦਿਲਬਰ ਕਉ-ਹਕੀਕਤ
 ਹਾਲ ਮੇਰੇ ਕੀ-ਪਿਆਸੀ ਵਹਸ ਤੇਰੇ ਕੀ-ਫੇਰੋਤ
 ਸਬੀ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੀ-ਸੁਨਵਹੁ ਚੋਰ ਮੋਹਨੇ ਕੋ-ਨਾ
 ਆਵੇ ਨਾ ਲਿਖ ਪਤੀ-ਤਪੰਤ ਨ ਮਨ ਫੈਛਾਤੀ
 ਵਿਛੋੜੇ ਕੀ ਡਿਖੀ ਕਤੀ-ਪਰੀ ਹੀ ਯਾਰ ਕਉਨੇ
 ਕੋ-ਮਿਲੇ ਪੈ ਸਰਬ ਮੇਸੇਈ-ਭੈ ਆਮੇਂ ਨਿਗਮਲ
 ਰੂਪ ਏਹੀ-ਵਲੀ ਯਹ ਗੀਤ ਪੈ ਐਸੀ-ਮਿਲੋ ਜੋ
 ਯਾਰ ਮਿਲਉਨੇ ਕਉ ॥ ੮ ॥

ਸੁਨੇ ਸਾਜਨ ਪੀਯਾ ਮੇਰੇ-ਬਰੇਖੰ
 ਜਰ ਬਿਰਹੁ ਤੇਰੇ-ਖੜ੍ਹਾ ਹਉ ਹਰ ਦਰ ਤੇਰੇ-

ਕਭੀ ਮੁਖਤੇ ਬੁਲਾਵਹੁਗੇ-੧ ॥ ਲਗੀ ਲਾਟਾਂ ਲ ੧੫
 ਟਕਤੋਰੀ-ਹੁਆ ਜਰਭਸਮਕੀਢੇਰੀ-ਨਹੀਕੁਸ਼
 ਸੁਪਰਹੀਮੇਰੀ-ਜਰੇਕੋ ਕਿਆ ਜਰਾਵੇਗੇ-੫
 ਘੇਗਿਨ ਲਹਰ ਜਾਗਰਮੇਂ-ਗਯੋਲੁਕ ਨਹਰ
 ਨਗਰਮੇਂ-ਹੁਆ ਤਨਮਨ ਫਿਦਾਮੇਰ-ਮੁਝੇਇ
 ਸਇਸਕ ਨੇ ਘੇਰਾਨ ਬੈਠੇਗਾ ਨਭਾਗੇਗਾ-ਨ
 ਸੇਵੰਗਾਨ ਜਾਭੀਗਾ-ਨ ਲੇਵੇਗਾ ਨ ਦੇਵੇਗਾ-
 ਵਹੇਕੋ ਕਿਆਵਹਾਵੇਗੇ-੧ ਨਹੀਕੁਛ ਦੁਰਨੇਰਾ
 ਹੈ-ਮੇਰਾ ਤੁਝਕੋ ਨਿਬੇੜਾਪੈ-ਸਭੀ ਤੋਰੇ ਬਖੇਰਾਪੈ
 ਕਬੀਰਗਸਨ ਵਿਖਾਵਹੁਗੇ ੧ ਨ ਦੇਖੋਹੋਰਕੇਦੁਜ
 ਕੋਹੇਕਿਸਕੀ ਕਰੋਪੁਜ-ਮੇਆਪਨੇ ਆਪਸੇਸੁਝ
 ਅਕਰੰਜੇਕਿਆ ਕਰਾਵਹੁਗੇ-ਲਗੀ ਕਨ ਬਿਰ
 ਹੁਕੀਨਟਕੀ-ਫੁਟੀਪੈ ਭਗਮਕੀ ਮਟਕੀ-ਨ ਆ

੧੩ ਉਂਗਾਨ ਜਉਂਗਾ- ਤੇਰੇ ਦਰ ਪਰ ਬਿਕਾਉਂਗਾ- ਸੁ
 ਨਿਜਾਮ ਦੇ ਮੇਸੁ ਮਾਉਂਗਾ- ਖਪੇ ਕਉ ਕਿਆ ਖਪਾਵ
 ਉਂਗੇ- ਫਰੇਂਗਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਨੇਜਾ- ਲਹੂੰਗਾ ਯਾਰ ਕੇ
 ਸਨ ਮੁਖ- ਜਹੂੰਗਾ ਮਨ ਜਿਗਰ ਮਾਹੀ- ਕਹੂੰਗਾ
 ਪਾਰ ਚੇਤਨ ਕੇ- ਮਰੇਂਗਾ ਮਾਰ ਕੇ ਮਨ ਕੇ- ਧਰੇਂਗਾ
 ਸੀਸ ਕਰ ਆਗੇ- ਝਖੇ ਕੇ ਕਿਆ ਝਖਾਵਹੁ ਗੇ-
 ਜਰੇ ਕੋ ਗਿਆਨ ਕਾ ਦੀਪਕ- ਬਰੇਂਗੇ ਬਿਰਹੁ ਕੀ ਬ
 ਤੀ- ਰਜੇ ਵੈਰਾਗ ਕਾ ਸੁਰਜ ਤੇਰੇ ਆਨਨ ਪਛਾਨ
 ਨ ਕੇ- ਦੇਖੇਂਗਾ ਨਉਰ ਸਭ ਮਾਹੀ- ਟੂਲ ਜੇਹੈ ਕਨ
 ਤ ਗਰ ਮਾਹੀ- ਬਿਨ ਤੁਮ ਔਰ ਕੁਛ ਨਾਹੀ- ਕਹਾਂ ਮੁ
 ਖ ਕਉ ਛਿਪਾਵਹੁ ਗੇ- ਕਹੇ ਬੈਰਾਗ ਕੇ ਠਾਨੇ ਕਰਉ
 ਤਾਜ ਐਸੀ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਜਾਣੈ- ਸਵਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਬਲਕ
 ਕਹੂੰ ਨਿਰਬਾਨ ਪਾਰ ਤਾਲਕ- ਚਲੂੰਗਾ ਤੀਨ-

ਜਨਸਭੁਤਰਕਾਰੀ। ਦੁਪਦਹੀਅਰਧਿ ॥ ੫
 ਤਕਚੋਰੀ। ਵਨੀਆਪਾਪਨੁਨਾਲਪਕੋ
 ਨੀ। ਭਲੇਕਾਜੀਵਨੁਮਸਾਲੋ। ਨਿਕੇਸੁਰੇ
 ਕੋਨਸਭਿਲੋ। ਲਗਾਲਗਾਸਾਸਭੁ
 ਰਾਜਾ। ਭੋਜਨਬੈਠਜਾਈਆਪਾਪਨਾ।
 ਕਹੈਗੁਰਬਖਸਸੀਘਏਹਬਾਤਾ। ਅਖ
 ਵੇਖਮੋਰੀਕਰਮਾਤਾ। ੧੫। ਏਹਗਾ।
 ਸੁਣਤੁੰਚਤਰਸਦਵਦੀਭਾਰ। ਏਤੇਰਾਨ ॥
 ਉ। ਪਹਲਾਬੰਨਾਤਧਨੀਪਛੇਪਿੰਡਾਰੀਰ ॥
 ਉ। ੧੬। ਏਹ। ਬੰਨਾਸਭਸਹੇਲੀਆਈ
 ਨਾਕੁਆਰੀਕੀਜਾਸਦਕਾਨਨਕਸਾਹਦ ॥
 ੦ ਫੁਟੀਹਮਾਰੀਜੇਦਾ। ੧੭। ਚੋਪਈ।

੬ ਗੁਣਤੂਆਈਸਾਰੇਦਾਇਨਿਕਸਜਾਇ
 ਗੀਕੇਹਨੇਰਾਹਿਧਰਤਪਵੇਤਾਧਰਤੀ
 ਬੀਨ੍ਹੀਆਕੀਬਾਉਵਧਰੇਬੀਨ੍ਹੀਬੀਨਾਤੇਰੇ
 ਸਭੈਥੋਕਾਨਾਨਕਦਾਦਕਸਹਰਲੋਕਾ॥
 ਪਹਿਲਾਬੀਨਾਤੇਰੀਮਾਈਬੀਨਦਾਈਜਿ
 ਨਖਿਡਾਈਬੀਨਾਤੇਰੀਚਾਚੀਤਾਈਬੀਨ
 ਭੈਣਤੇਰੀਭਰਜਾਈਬੀਨਾਤੇਰੀਭੁਆਭੁਤੀ
 ਜੀਨਾਲਗੁਆਢਨਦੂਜੀਤੀਜੀਬੀਨਾਤੇ
 ਤੇਰੀਮਾਮੀਮਾਸੀਬੀਨਾਤੇਰੀਬਾਂਦੀਦਾਸੀ
 ਬੀਨਾਤੇਰੀਸਸਪਤੀਜਾਕੋਨਕਰੇਗਾਮੇਰੀ
 ਰੀਸਾਬੀਨਾਤੇਰੀਸਕੀਨਿਨਾਣਾਜਿਸਨੂੰ
 ਲਗੇਪ੍ਰੇਮਦੇਬਾਣਾਬੀਨਾਤੇਰੀਸਿਰਦਾਸਾ

ਈ॥ ਸਹੁਰਾ ਦੇ ਵਰਜੇ ਠਤਾਈ॥ ਬੰਨ ਤੇਰੀ ॥
 ਸਠ ਸਹੇਲੀ॥ ਬੰਨ ਤੇਰਾ ਦੇ ਸੱਤੁ ਬੋਲੀ॥ ਬੰ
 ਨ ਤੇਰਾ ਸੋਭੇ ਜੁਸਾ॥ ਏਸ ਗਲ ਦਾ ਕਰੀ ਨ
 ਗੁਸਾ॥ ਬੰਨ ਤੇਰਾ ਨ ਜਕ ਬਾਉ॥ ਜਿਸ ਵਸੂ
 ਲਨ ਲਈ ਏਨਾਉ॥ ਬੰਨ ਤੇਰੇ ਗਹਨੇ ਸਾਰੇ॥
 ਬੇਸਰ ਤੇ ਬਲਾ ਕਰ ਮਕਾਰੇ॥ ਬੰਨ ਤੇਰੇ ਫੇਰੂ
 ਕੁਮਕੋ॥ ਜੇਹ ਵੇਰ ਹੇਹ ਮੇਸਾ ਖੁਤੁ ਕੋ॥ ਬੰਨ
 ਤੇਰਾ ਚੂਨਾ ਬੀਨਾ॥ ਬੰਨ ਤੇਰਾ ਮੰਜਾ ਪੀਨਾ॥ ਬੰ
 ਨ ਤੇਰਾ ਸੀਸ ਪਰਾਵਾ॥ ਜੇਹ ਨਾ ਸਹਰ ਲਾਹੇ
 ਰਾਵਾ॥ ਬੰਨ ਤੇਰੀ ਮੋਤੀ ਲਨੀਆ॥ ਪੈਰ
 ਪੰਜੇ ਬਾਨ ਲੇਕ ਨੀਆ॥ ਮੁਰਗੀ ਛਲਾ ਛਾਪ
 ਆਰਾਸੀ॥ ਬੰਨ ਤੇਰੀ ਸਰੋਟ ਰਸੀ॥ ਬੰਨ

੮ ਗੀਮੋਰਨਮਾਲਾ ਬੀਨਨਾਲਾਪੁਪਿਰੰਦਾਲਾ
 ਬੀਨਤੇਰੀਸੁਥਨਪਾਰੀ ਬੀਨਤੇਰੀਉਧਉ
 ਨਗੀ ਬੀਨਪੇਚਰੋਧੀਰੰਦਾ ਬੀਨਤੇਰਾਸਾ
 ਰਾਪਿੰਡਾ ਬ੍ਰਹਮਣਖਡੀਲਗੀਜੋਗੀਅਮ
 ਹਰਮਕਦਮਸਾਧਭੋਗੀ ਸਤਸਨਾਤਤੇਬਾ
 ਰਾਜਤਾ ਬਧੀਨਾਨਕਸਾਹਜਮਾਤਾ ਤੇਰੀ
 ਬਧੀਅਸਾਛੁਗੁਈਅਬਹੁਣਵਾਗੀਤੇਰੀ
 ਆਈਅਮੇਰੀਬਧੀਨਾਹਿਛੁਡਵੇਮੈਭੁਰ
 ਤਾਤੁਨਾਰਿਕਹਵੇਉਠਕਰਚਲੇਹਮਾਰੇਸਿ
 ਗਾਜੋਕੁਛਚਹੇਸੋਕੁਛਮੰਗਾ॥੧੩॥ ੴ
 ਕਹਿਆਹਮਾਰਾਮਾਨਕੈਸਿਰਤੇਫਰਜਉਤ
 ਹਾਨਗੀਤਾਹੋਠਲਤਦੇਖਿਪਾਜਾਇਕਵਾਰਾ॥